中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
1923

	Phải để mắt mỗi tháng trả tiền	Ngoài ra thêm tiền cước phí gửi báo	Hải-phòng, Hà-nội, Nam-định, Thái-nguyên, Vinh, Huế, Tourane, Qui-nhơn, Nha-trang, Phan-thiết, Saigon, Mytho, Cantho, Bassac, Long-xuyên, Sadec, Travinh, Soctrang, Baclieu, Rachgia, Kampot, Phnom-penh, Battambang, Pursat, Kompongchnang, Siemreap, Stungtreng, Kratie, Takeo, Kompongcham	Ngoài ra thêm tiền cước phí gửi báo sang Lào và Thuộc-địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm.	6$00	6$90	8$30	6$30	9$00
Các làng và các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.50	3.50	4.50
Ba tháng.	1.50	1.75	1.75	1.75	2.25
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.60	0.75

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 9 = 065 de large,

Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$80 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một tin đáng mừng cho việc thể-dục tại các trường Sơ-đẳng

Vừa đây, quan Giám-đốc nha Học-chính Bắc-kỳ có thông tư cho các ông giáo-sư tại các trường Sơ-đẳng Bắc-kỳ hỏi xem trong muốn về Hà-nội theo học tại trường Thể-dục nhà binh không, vì quan thiếu-tá chưởng giáo trường Thể-dục nhà binh, có ý muốn giúp việc luyện lấy những viên giáo-sư về thể-dục tại các trường Sơ-đẳng. Tin đó thực là một tin mừng cho việc dạy thể dục tại các trường Sơ-đẳng của ta, dám chắc rằng các ông giáo sư sẽ sẵng sốt xin về theo học rất nhiều vậy.

Ôi! cái trách-nhiệm của một nhà giáo-sư, nào có phải chỉ một việc khai phát cái trí-não, dạo luyện cái đức tính cho con trẻ là đủ đâu. Ngoài việc trí-dục và đức-dục, ông thấy lại còn phải rèn tập cái thân thể cho con trẻ nữa, nghĩa *là còn có cái trách-nhiệm về đường thể-dục cho học-sinh.* Thân thể có khỏe mạnh thì linh-hồn mới tinh tạo. Nếu thân-thể mà yếu hèn thì linh hồn cũng mờ tối. Tiếc-triết: A đông đã dạy: Hình toàn giả thần toàn, nghĩa là thân thể có khỏe mạnh thì thần trí mới sáng láng, sự cảm-giác mới nhanh nhẹn, chí ý mới vững bền. Đứa trẻ trong mình có được khỏe mạnh, thì học cũng dễ ngấu cũng nhanh. Và đứa trẻ đi học là cốt ngày sau sống ở đời. Mà ở đời thì còn gì cần bằng sức khỏe nữa. Người có khỏe mạnh thì chân tay mới nhanh nhẹn, trí não mới linh-hoạt, có sức khỏe thì đến khi làm sự khó khăn nặng nhọc mới xoay-xở chống chế được. Chứ yêu đuối tủi thành ra trẻ nải lười biếng, thấy công việc không buồn làm, mà cho có muốn làm nữa, thì cũng làm không nổi. Thời bây giờ là thời cạnh-tranh, khỏe còn, yếu chết, không có sức khỏe thì ganh tài đâu trí làm sao được. Mà muốn có sức khỏe thì còn gì bằng luyện tập thân thể, vì thân thể cũng như một cái khí dụng: khí dụng có mài rũa khí dụng mới sắc, thân thể có luyện tập thân thể mới mạnh.

Ở các nước Âu-Mỹ ngày nay, người ta rất chú trọng về việc thể-dục cho con trẻ, các học-đường đều có giờ dạy thể-thao, các kỳ thi cũng đều có bài thi thể-thao. Ngoài những giờ học thể-thao để luyện-tập thân thể theo các phương-pháp riêng, lại còn đặt ra những cuộc đánh quần, đá bóng, đi chơi, v. v. vừa lợi cho tinh-thần, vừa ích cho nhục-thể. Ấy nhờ về những bài thể-thao và những cuộc chơi ấy mà con trẻ người ta phần nhiều ngực phồi nở nang, chân tay cứng-cáp, mà không hay sinh ra những tật nọ bệnh kia. Trông người lại ngẫm đến ta, thì chật cái hiện-tượng đôi đường khác hẳn: Con trẻ nước mình trông đứa nào cũng bằng bẻo còm cõi; con nhà nào có bổ dưỡng thuốc thang lắm nữa, thì cũng béo bẻt tai trẻ, chứ cáp, da thịt hồng hào, phần nhiều chẳng chứng nọ thì cũng tật kia, chẳng đau xương thì cũng đau phổi! Những đứa trẻ hình thù ốm o như thế, thì học hành gắng cỡ sao được. Cái sự yếu hèn tiêu tụy ấy, tuy rằng còn nhiều duyên-cớ khác như sự vệ-sinh, sự bổ-dưỡng, v. v., không được hoàn-toàn, nhưng một phần lớn là bởi không có luyện tập thể-thao mà nên vậy. Vì cớ nhà trường ý đã từng thí-nghiệm ra rằng một đứa trẻ có luyện-tập với một đứa trẻ không luyện tập, cái lồng xương ngực to nhỏ khác nhau nhiều lắm. Còn như người có luyện tập và người không luyện-tập cái cân cốt rắn mềm khác nhau thế nào, chắc ai ai cũng có thể chứng nghiệm mà biết rõ được.

Ấy bởi sự thể-dục ích lợi như thế, cho nên trong chương trình các khoa học ở các học đường, chánh-phủ cũng vẫn lo đến việc thể dục cho ta lắm. Nhưng hiềm vì chương-trình mới có khoa thể-dục được độ bảy tám năm nay, thì các ông giáo tông học từ trước cũng chưa từng được luyện tập về khoa ấy, mà cả đến các ông lớp đi học cũ được học khoa ấy, cũng chưa chắc mấy ông đã đủ tư-cách làm một ông giáo võ được, vì dạy một khoa học cho được ích-lợi hoàn-toàn, chẳng những là đã học qua khoa ấy mà gọi là đủ, nhưng cũng còn phải biết cách dạy nữa mới được. Ấy có lẽ chính vì những cớ ấy nên khoa thể-dục ở các trường Sơ-đẳng, xem chừng bấy nay cũng thấy tiến bộ được bao. Chẳng biết mấy năm nay, việc dạy thể-thao ở các trường Sơ-đẳng đã cải-lương thế nào chăng, chứ cứ như cái lối dạy từ bảy tám năm về trước thì tưởng cũng chẳng ích lợi là mấy. Tôi còn nhớ hồi ấy quan Giám-đốc có thông tư cho các ông giáo phải dạy thể-thao, và có gửi cho mỗi trường một quyển sách thể-thao để các ông giáo cứ theo bài trong đó mà dạy. Các ông giáo bấy giờ phần nhiều toàn là học-sinh trường thông-ngôn hay trường giáo-sư đã xuất thân, lúc bé chẳng học thể-thao bao giờ, ông nào ông nấy ngơ-ngác chẳng biết dạy ra làm sao cả. Nhưng, lệnh trên đã dạy, thì lẽ phải theo. Các ông bèn cứ chuyền sách lần lượt cho nhau, mỗi ông đem về khảo cứu vài ba tôi, đến lúc nghe chừng mày cáu xướng hiệu đã thuộc, các ông mới lại lần lượt nhau mà khai trường thể-thao, thế là từ đấy chẳng trò cũng nhau vỡ lòng thể thao vậy. Từ đấy, cứ chiều chiều lúc tan buổi học, thì lại cắt lượt một lớp ở lại tập thể thao chừng nửa giờ, ông thấy chỉ bảo qua loa rồi, xướng miệng cho học-trò tập, nhưng giá thử có xin ông thấy tập ra mẫu cho học trò bắt chước, thì có lẽ ông thấy lại còn ngượng-nghịu bỡ ngỡ gấp mấy học trò. Về độ ấy, thỉnh linh buổi chiều đi qua các học-đường, tò-mò đứng lại mà xem, thì cái cảnh-tượng tuy rằng cũng vui thật, nhưng xem chừng cả thầy lẫn trò cũng đều có ý chán nản lắm, không được thú-thao tương như một buổi phải phạt ở lại tuỳ phải hơn, chứ không ra mặt gì luyện tập cân cốt, hay một cuộc tiêu khiển vui vẻ. Như thế thì phỏng còn ích gì!

Từ ấy đến nay, đã bảy tám năm rồi, các ông giáo lúc thiếu niên đã được học qua thể thao mới ra cũng nhiều, mà các ông giáo cũ dạy thể thao mãi chắc cũng đã sành hơn thạo hơn lắm, nhưng tuy vậy, sao bằng được một ông thầy dạy võ chuyên môn chỉ bảo cho nửa tháng, một tháng, vừa biết lý-luận, vừa giỏi phương-pháp, thì việc dạy thể thao của các ông sau này lại càng chóng tiến bộ biết chừng nào. Vậy nay quan Thiếu-tá chưởng giáo trường Thể-dục nhà binh có ý muốn giúp việc đào tạo lấy các ông giáo võ thiện nghệ, mà quan Giám-đốc Học-chính lại sẵng sốt tán thành như thế, thực là một việc đáng mừng cho việc thể-dục ở các trường Sơ đẳng ta vậy.

Lê-Thước

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 10 Mars 1923

Pháp với Đức

Quan Poincaré có trần thuyết hiện tình việc trong hạt sông Rhur tại tiền ban của Tuỳ-dân nghị-viện coi về việc ngoại-vụ. Ngài nói: Nước Pháp không có nhận lời nước nào đứng làm trung gian cho cả, mà cũng không ưng việc điều-đình gián tiếp, nhưng nếu nước Đức có khởi nghị thì nào, nước Pháp cũng sẵn lòng xem xét. Còn như nước Đức hứa lạo nào-huyền, thì không khi nào nước Pháp lại có bỏ những khoản khẩn chúng của mình đã ch ấm được.

Pháp với Anh

Chánh-phủ Anh đã ưng những điều khoản của nước Pháp về đường hỏa-xa đi qua miền Cologne.

Paris, ngày 11 Mars 1923

Việc trù bình tại nước Đức

Tin Dusseldorf. — Chiều hôm qua ở gần Baer có thấy tử-thi một viên thiếu-úy Pháp, và một viên cao-đẳng chuyên-môn cán-sự Pháp lĩnh chức sếp ga bị giết bằng súng lục.

Hiện các viên chức Đức hạt ấy lại đã bị bắt lâm tin.

Tàu đắm

Một chiếc tàu Hy-lạp bị đắm ở gần Salamine. 200 người bị hại.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 10 Mars 1923

Tại bộ Thuộc-địa

Ngày hôm thứ sáu tại bộ Thuộc-địa làm lễ khánh thành một cái bia kỷ-niệm bằng đá khắc danh-hiệu hơn bốn trăm viên chức thuộc-địa tử trận trong buổi chiến-tranh mới rồi.

Linh đa đen trong hạt sông Rhur

M. Candace là nghị-viên thuộc địa Guadeloupe có hỏi chánh-phủ cái lẽ làm sao lại rát một sư-đoàn có hai trăm người linh thuộc-địa Antilles đóng ở hạt sông Rhur vậy, thì M. Poincaré có đáp lại như sau này: Chánh-phủ có ý không muốn để linh đa đen trong hạt sông Rhur không phải là vì những lời vu oan nhằm nhí cho linh ấy đâu, nhưng vì chánh-phủ xét ra không nên để cho người Đức cái cớ mà phao đồn ra những tin nhảm, mà hiện nay chánh-phủ đang dùng cách trừ đi.

Việc trong hạt sông Rhur

Số hỏa-xa hàng ngày chở hành-khách trong hạt có tới bảy chuyến, nhưng từ khi quân Pháp và Bỉ-nhi chiếm giữ mỏ than Ruhr, thì số hỏa-xa kinh-lệ trong hạt sông Rhur có bắt được nhiều giấy má chứng rằng cái công cuộc cổ-động của người Đức ở đấy quan trọng lắm.

Việc nước Đức

Trong bản tờ trình của nhà Quốc-gia ngân-hàng nước Đức, có nói rằng số giấy bạc tăng lên hơn 389 triệu, như vậy thành ra số giấy bạc của nước Đức cộng được ba nghìn năm trăm mười hai nghìn tám trăm triệu.

Bordeaux, ngày 11 Mars 1923

Việc trong hạt sông Rhur

Ngày hôm thứ sáu có 232 chuyến xe hỏa chạy trong hạt trù bình. Trong số ấy có 179 chuyến xe chở hành-khách và 42 chuyến xe chở hàng-hóa. Còn tài là những chuyến xe chở binh lính và thợ thuyền.

Việc nước Thổ

Bản phản nghị của nước Thổ đã giao cho các viên tổng-lý-viện Đồng-minh tại Constantinople thì ngày hôm thứ bảy đã gửi đến Paris. Nghe đâu bản phản-nghị ấy khác bản dự thảo hòa-nghị soạn tại Lausanne. Song bản phản-nghị ấy lại có định thêm một hạn thư của nước Thổ tỏ ý muốn điều đình cho xong cuộc hòa.

Cuộc hòa nghị tài chính của Đồng minh

Hội-đồng tài chính của Đồng-minh đã hội-nghị ngày hôm thứ bảy tại bộ Ngoại-vụ. Hiện các lời khởi nghị của các đại-biểu nước Bỉ, nước Pháp và nước Anh, và nước Ý về việc hoãn lại cho nước Hoa-kỳ số phí tổn về việc tu bình tại nước Đức đã giao cho viên đại biểu nước Hoa kỳ xem xét, thì viên ấy sẽ hỏi ý kiến bản chánh-phủ.

Nước Ba-lan đối với việc trù bình

M. Maryon Seyda lĩnh tự đảng Quốc-gia nước Ba-lan có tỏ cái ý kiến riêng của ông và cái ý kiến của chánh đảng ở gần như sau này: Việc Pháp Bỉ xử trí trong hạt sông Rhur thì ai nấy cũng phải công-nhận làm đích đáng, vì có hai lẽ như sau này: Chỉ có cách ấy mới bắt được nước Đức thi-hành hòa-nghị; 2 Nước Pháp và nước Bỉ kiểm duyệt việc đại kỹ-nghệ nước Đức, thì bảo an được cho Âu-châu, mà lại phòng giữ được cái nạn phục thù của nước Đức. Mà trong các nước liền đồng tình với việc của nước Pháp và nước Bỉ thì không có nước nào hiểu đồng tình hơn nước Ba-lan.

Trung-hoa và Nhật-bản

Nhà điện báo *Havas* có nói rằng chánh-phủ Trung-hoa có báo cáo cho bộ lĩnh-sự nước Nhật-bản biết rằng bản chánh-phủ muốn bãi bản giao-ước Trung Nhật năm 1915 vì nghị viện Trung-hoa đã quyết nghị như thế.

MỚI XUẤT BẢN SÁCH

LUẬN-NGỮ

Của ông cụ Dương-bá-Trạc dịch

Giá mỗi quyển : 0$20

Ai muốn mua hay là hỏi gì thì xin cứ viết thư cho ông quản-lý nhà in của bản quán là :

Monsieur Bùi-Xuân-Thành
63, Rue du Coton, Hanoi

Tin Trung-hoa

Ngày 3 Mars 1923

Hương-cảng đặc-điện

Giang-môn đại-bản-doanh bản chất poi-so chỉ-huy-quan là Trần-viêm-Xương. Tôn tổng thống bá-cáo lần thứ nhất tại tòa Quảng-đông quân-đội. Nay đã tại Thanh-xuyên chức công

Tòa Nội các Trương-thiệu-Tăng

Tòa Nội-các Trương-thiệu-Tăng vì cái vấn-đề liên tệ ngoại-quốc bị các phương diện công-kích. Trương đối mọi người tỏ ý muốn từ chức.

Tin Ngô cảnh-Liêm

Ngô-cảnh-Liêm tự Thiên-tâu về Bắc-kinh vào yết-kiến Lê-nguyên-Hồng vì có trọng-yếu hội-nghị.

Tin Ngô bội-Phu

Bạch-cơ-Vũ thay mặt Ngô-bội-Phu đến Thiên-tân để cùng Tao-Naujê thương-nghị cái phương pháp khuynh-đảo Ngô-các.

Tin Trần-độc Tú

Có tin rằng Trần-độc-tú đã bị bắt tại Bắc-kinh.

Tin Trương-thiệu-Tăng

Trương-thiệu-Tăng thông điện khuyên các phương-diện nên bỏ sự phẫn-tranh mà nghĩ cách đối phó với ngoại quốc, vì việc ngoại-giao về mặt đông-bắc và tây-bắc hiện nay rất khẩn-cấp vậy.

Vấn-đề tổng-thống và nội-các

Các vấn đề tổng thống và nội-các hiện nay hình thế rất cấp-bách. Mấy ngày nay tại Thiên-tân vẫn hội nghị để bàn về phương-pháp khuynh-đảo Lê-nguyên-Hồng và Trương-thiệu-Tăng.

Bài ca Âu-trí-viên

XCIII

Tây Nam gặp hội giao thông,
Đoàn đoàn tiế nhỏ bỗng vai chơi.
Nhồn nhơ nói nói cười cười,
Nhưng những lũ chín lũ mười kéo co.
Lời thô thế tiếng lin lô,
Anh em đố đá chuyện trò dang ra.
— Đố anh, anh biết chăng mà,
Gây vườn Âu trí nay là những ai?
(Bỏ bốn câu)
Hội trí-đức, bực tài danh,
Bá quyền-ông góp thoa tình yến đương
(Bỏ bốn câu)
— Lại xin thông tỏ mọi bề,
Chúng ta duyên cớ đi về vườn đây?
— Rằng vườn ta kiểu mới xây
Lấy bỏ rộng rãi thế nảy thoáng hoi.
Sẵn sàng thức thức chẳng nuôi,
Con ai cho cậy cũng coi như vàng.
Ngày xanh quen thói ở thường,
Có người bảo mẫu giữ dàng trông coi
Một ngày một lúc đi chơi,
Cảnh luống gió độc, lối nơi khí lành
Nước chong lắm rửa thảm xanh,
Đổi thay quần áo hôi tanh chớ dùng
Ngọt ngon ăn uống vừa lòng,
Giữ gìn điều độ, lại phòng quá no.
Về sinh theo cách đã đo,
Chúng lớn như thổi thì ba bỏ khóe khoe.
— Khi bổ ngỡ mới thoảng nghe,
Trẻ kia cần-vẫn bỏi về đe khôn?
— Rằng người có để xác hèn,
Trong mình mạnh khỏe tinh khôn lợi dùng.
Ích lợi riêng, ích lợi chung,
Công công, việc việc hiển thông rõ ràng
— Xin anh cành ngọn cho tường,
Vườn này cỗi rễ sửa sang vun trồng.
— Rằng gốc ta tự Lạc, Hồng,
Trải bao trăng gió trợ chăng nửi non.

Tuyết pha xương nhuốc chẳng mòn
Bốn nghìn năm ngoại vẫn còn thiên nhiên.
Hình tiên theo nẻo thế tiên,
Răng rồng theo nẻo như in thế rồng.
Chúng ta nghìn dợi muôn trông,
Nay vườn hợi giống, mai vàng quả hoa
Quế lan thơm nức một nhà,
Công, ơn lắm đức bao giờ có quên.
Thiên trường cuộc Âu trí viên,
Đất, vườn Lăng-uyển; người, tiên Bồng-hồ.
Con ai là chẳng con ông nhân ta.
Ao-nam trong đất nước nhà,
Đàn con Âu-lạc là ta con chung.
Cũng là máu mủ họ « Hồng »,
Cũng là nòi giống con « Rồng » cháu « Tiên ».

« Bỏ hai câu »

Quan trên quyết kế lập-phương,
Thương nòi thương giống mở đường hiểu sinh.
Nói theo « Tử-Sản » tiền trình,
Thay bề giáo-dục gia-đình chăn nuôi.
Có gạo mới tạo nên xôi,
Có đồng mới đúc nên nồi nên xanh.
Hậu-ngộ-sinh, ngọc-ngộ-thành,
Trên đường thế-lộ cạnh-tranh có ngày
Sĩ mà phúc, đục mà hay,
Nhờ ơn tế-độ ra tay dắt dìu.
Công-trình khôn xiết lượng-đong,
Một cây hỗ để mà dong nên rừng.
« Lạc-quyên » cổ động đáng dùng,
Các nhà « Bảo-quản » sỗi lòng đỡ ra
Qui công cảng với qui hà,
Sẵn lòng từ-tế cũng là giúp cho.
Những khi đói gối khi no,
Tấm lòng « Phiếu-mẫu » đáng cho càng
Cây tươi thì lá cũng tươi, [nhiều.
Trời kia chẳng phụ những người có nhân.
« Tích, phi, không phải Việt, Tân »
« Khu dạng phân thoảng » phủ bằng tương-san.
Ong kia chẳng đốt cùng đàn,
Hổ kia chẳng có vồ càu lẫn nhau.
Lòng sung lòng vẻ một màu,
Tương-vong nhau nên phải chia sẻ cùng nhau.
Đạo trời bảo ứng chí-mau,
Làm phúc được phúc đã nhau ta làm
« Bế-hủ » thời có chữ « làm »,
« Đức, Công » ấy nhủ để làm bia chung.
Những nhà lập đức lập công,
Miệng người ca tụng đỉnh-chung muôn đời
Khinh tài trọng nghĩa ai ơi. [đời;

Dụ về việc quan-lại thăng-thưởng

Ngày 15 tháng giêng năm Khải-định thứ 8 dụ: Có Triều-đình phải có quan chức, để giúp nước nhà, trên có vua dưới phải có tôi, để làm phụ-tá: nhưng chánh-trị chia ra nhiều việc, một người không thể làm xong, nên mới chia đặt nhà bộ, bộ nào giữ việc bộ ấy, là thay sự khó nhọc cho vua, thế mà các viên lại phải có thống quyền; nên Đức Thánh-tổ Nhơn hoàng-đế triều ta, mạng đặt viện Nội-các, sau cải làm viện Cơ-mật; dùng các hiền-thần sung vào, chuyên về các việc quân-quốc trọng sự và lồng-lý các việc khác, then máy cả nhà-nước đều quan-hệ vào đó. Đến lúc bây giờ các việc giáo-chiếp chưa triển-chương, thể thống, chánh-trị, việc học việc hình, còn giáp vua dưới làm ơn cho dân, giữa thời hòa hảo với hữu bang, đều trông vào các đại-thần viện Cơ-mật: Nhờ thế mà đặng nhơn-quân mới được thong thả, để trị được thiên-hạ; Kính-Thi có câu rằng: « Nguyện thế, mình tại, cổ quăng lương tài, thử sự khương tai », vua mình tôi lương, các việc thanh-thỏa, xem cái trị hiệu nửa Đường nửa Ngu, thời biết rõ, thế mà 30 năm lại đây, các Đại-thần phần nhiều ăn không ngồi rảnh, làm gì cũng cất lợ việc riêng, cẩu-thả lấy lệ công-vụ, ai trong cũng thấy là tệ thấy, chánh-thể cũng vì đó mà suy vi. Từ khi lên ngôi

đến nay, ta khuya sớm ân lo, nói về cương kỷ phoc-lục, tuy chưa được mười, phần chấn chỉnh, mà chánh-trị sắp đặt dần dần đã có thứ tự. Nay gặp hội Âu Á giao thông, hai cái văn-minh sắp đương đang hiệp, cái việc cương-thường, lâm quan đất Bắc hơn 30 năm, mà một lòng « thần tâm hiệp lực quân » dân Bắc-kỳ đều là kính mến, ta đã biết rõ, vậy chuẩn cho thăng thọ Hiệp-tá đại học-sĩ, điện lãnh Hộ-bộ thượng-thư sung Cơ-mật-

DỊCH NGHĨA - Đức Khổng-tử nói: Người sinh ra không phải học mà tự nhiên biết ngay là bậc thượng-trí. Học rồi mới biết là bậc thứ nhì. Khốn khổ không biết mà học để cầu biết, là bậc thứ nữa. Còn như khốn khổ

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nhỏ quyển Hạ-luận về thiên Vi-tử tờ 30)

DỊCH NGHĨA Ông Liễu-sa-Huế làm quan sĩ-sự nước Lỗ, bị lận phải

Việc xe cộ đi lại trong các phố.

— Nghe đâu vì cái bi-kịch xảy đến cho con quan phó Chưởng-lý ở đường Van Vollenhoven hôm nọ mà quan Thống-sứ đã định sửa đổi lại các lệ xe cộ đi đường trong thành phố. Xưa

Về việc hiệu Vạn-fch bỏ nợ. — Có mấy nhà phú-thương ở Hà thành thưa M. Ng-văn-Cẩn và vợ là Phạm-thị-Sáo chủ hiệu Vạn-fch ở phố hàng Cân biết rằng buôn thua lỗ sắp vỡ nợ đánh lừa vay mượn liền xong

Do Việt Nam Thư Viện Hà Nội thực hiện - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

lời Tạo của nhà-nước, ấy là cái trách-dụng của các đại-thần, cần nên thể theo sự lợi lăng, khỏi nhọc cần tế, ngõ trông mau được thành-trị. Lâu nay Đại-thần Cơ-mật tỏ ý, bộ trưởng sáu bộ thực đủ, nay nhơn tâm mới hay, nghe lời lăng mưng của tỉ. Thái-tử thiếu-bảo Đông-các đại học-sĩ quản lãnh Lại bộ thượng-thư, kiêm chưởng Hộ-bộ sự vụ, sung Cơ-mật viện đại thần, kiêm quản văn-thân phò-mã, Phước môn-bá Ng-hữu Bài, đã đủ tư cách chánh-trị, tánh hay thâm-thúy mà lại thông-hiểu thời-cơ, ta lấy khuyến bảo cũng bỉ tuân theo, thế cũng cho là « vẫn niên lẫn đức » vậy chuẩn cho gia hàm thái-tử thiếu-phó, đình kiêm bộ Hộ, nhưng lãnh Lại-bộ thượng-thư, sung Cơ-mật-viện viện-trưởng đại-thần, nhưng kiêm quản văn thân phò-mã, khanh hãy hết lòng làm việc mà giúp ta, sao cho các việc đều xong, để thỏa lòng tri-ngộ của ta lâu nay. Thái-tử thiếu-bảo hiệp-tá đại học-sĩ quản lãnh Lễ-bộ thượng-thư, kiêm chưởng Công-bộ sự-vụ, sung Cơ-mật-viện đại-thần, quốc-tử quán phó tổng tài khánh n.-ỷ-tử Hồ-đắc-Trung, luyện-đạt lão thanh, giỏi lối văn-chương, hiểu đặng lễ phép, lại càng chăm chỉ về điển-lệ nước nhà, vậy chuẩn cho kiêm quản khâm-thiên-giám sự-vụ, đình kiêm Công-bộ, chưng sung lãnh và thưởng cho một cái chương-hiển nhị-hạng Long-bội-tinh. Hiệp-tá đại-học-sĩ quản lãnh Binh bộ thượng thư, kiêm chưởng-học bộ sự-vụ, sung Cơ-mật-viện đại-thần, kiêm quản đô-sát-viện, quốc-tử-giám, Thần-trọng-Huề, tánh người cương trực, chẳng tị người thân kẻ thù, từ khi sung lãnh đến nay, việc gì cũng giữ theo nghĩa-vụ, vậy chuẩn cho gia-hàm, thái-tử thiếu bảo, nhưng sung lãnh. Hiệp-tá đại học-sĩ, kiêm nhiếp Tôn-nhơn phủ-vụ đại-thần, Tôn-thất Trạm, người trong Khánh-phủ, tánh lại cần bâu, đã từng trị dân cũng được yên thỏa, từ về kiêm nhiếp phủ-vụ đều nay, trong Hoàng-phái chẳng-chỉnh được nhiều việc, mà đối với trẫm cũng một lòng trung-thành, vậy chuẩn cho gia hàm thái tử thiếu-bảo nhưng kiêm nhiếp phủ-vụ. Thự Hiệp tá đại-học-sĩ lãnh Binh-Phủ đồng-đốc Võ-Liêm, lịch thiệp việc đời, đã ra trị-dân, thường hay dụng công, cũng có bổ ích cho nhà nước vậy chuẩn cho thiệt-thọ Hiệp-tá đại học-sĩ, điện lãnh Công-bộ thượng-thư sung Cơ-mật-viện đại-thần. Gia Hiệp-tá đại học-sĩ lãnh An-Tĩnh đồng-đốc Trần-đình-Bách, thật-độ nhà nho, tánh người đức-hậu mà lại thận trọng, tuy đến tuổi hưu mà dùng người có đức, lại cần kẻ nhiều tuổi, bỉnh phụ lại cần sự thâm-thận, vậy chuẩn cho thiệt thọ Hiệp tá đại học sĩ điện lãnh Hình-bộ thượng thư sung Cơ-mật viện đại-thần. Nam-định tổng-đốc Phạm-v-Thụ, vào hàng khoa giáp, tánh vốn thanh-liêm, thông hiểu thời-thế, gánh

Do Việt Nam Thư Viện Hà Nội thực hiện - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

người, thì ở đâu chẳng được, cần gì phải bỏ nước cha mẹ mà đi.

(Còn nữa) D. B. T.

VIỆC HANOI

Giá bạc. — Kể từ ngày 11 Mars này, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 8 f. 80 và 8 f. 85 kể từ ngày 12 này.

Thị-giá quốc-trái. — *Ngày 11 Mars 1923* 3 %. 58 60 — 4 %. 1918 73 30 — 5 %. 1915 - 1916 87 75 — 5 %. 1920 87. 75 — 6 %. 1920 86.35

Tin tàu. — Tàu *Orénoque* tới Haïphong ngày 13 Mars 1963, hồi 19 giờ.

Tàu *André Lebon* khởi hành ở Marseille ngày 9 Mars 1923.

Một bọn cướp vào địa hạt Mon-cay. — Báo *France-Indochine* có đăng rằng :

« Đêm hôm mồng 5 tháng này, một bọn Khách chừng 80 đứa vượt qua địa-giới ta và đến cướp làng Man-ma cách phía Tây bắc đồn Na-ước chừng 6 kilomètres và lấy mất 60 con trâu trâu bò.

Quan đồn thấy động, liền cho một toán quân khua được bọn cướp và đuổi chúng về bên phải bỏ lại tất cả những vật đã ăn cướp. Nhưng chẳng may ngày mồng 6 lúc đánh giặc xong, trở về đồn Na-ước thì bị đau giặc bắn ra, trong khi giao chiến thì chết mất hai người lính tập. Bọn cướp cũng chết hai đứa phải bỏ xác lại bên này.

Bọn cướp trở về thì ở miền Tây lại yên ngay.

Cần thọ thục giới

1° Thợ bít mông ngựa ;

2° Thợ đóng xe ;

3° Thợ sơn.

Hỏi tại : hiệu « Le Milon-Pelissier Roux et Picard, Successeurs, Haïphong ».

1642

Cao-đẳng học-đường. — Bữ đại Hội-đồng thường niên của hội Ái-hữu Cao đẳng Tân Cựu học-sinh (A. U. I.) sẽ họp ngày 18 Mars 1923 tại nhà Hội quán hội Trí-Tri số 59 phố bàng Quạt (59, Rue des Eventails Hanoi)

Hôm ấy sẽ bàn những việc sau này :

1° — Nghe tờ trình của tòa trị-sự ;

2 — Đổi mấy khoản trong điều lệ ;

3° — Bầu tòa trị-sự mới về năm 1923

4° — Việc vặt.

Vậy tòa Trị-sự có lời mời các hội-viên hôm ấy đến họp mặt cho đông để hội được vẻ vang phát-đạt. Hội-viên nào bận, xin ấy quyền cho người khác hoặc gửi về bản cho Hội-trưởng là ông Vũ văn-Nhạc, tham-tá sở Đại-học đồng cục (Commis de la Direction de l'Enseignement Supérieur Hanoi)

Hội Ái-hữu Cao-đẳng Tân Cựu học-sinh lại cáo

— Ô ! Các quí-hữu ơi, tôi đây tôi không phải là một nhà qui-phái.

Người thuyền chài vẫn nói cái giọng đường bệ mà rằng :

— Ai vào cũng được, miễn là đừng có cái ý gì hất hượng thì thôi.

Nhà ngu-lâm thấy tên thuyền chài nói vậy bỗng rắn cả người lên, bụng nghĩ rằng : Thật vậy.

Rồi lại nói rằng :

— Chẳng biết đi thế thì có say sóng không.

Người thuyền chài lấy tay chỉ cái đò tròn trình xinh xếp của mình có ý tự phụ mà rằng :

— Ấy đó !

Ông A-nhan bỗng reo lên rằng :

— Nào ! Thôi các bác để nói chắc vậy thì tôi đi xem cho biết Belle Isle, nhưng tôi đứng đồng xa mà xem thôi, chứ ai để cho vào

— Anh em chúng tôi đây, chúng tôi vào được.

— Chết bác ! Sao vậy ?

— Bẩn lắm. Những quân bất-khẩn ! Sao bác lại gọi thế ?

— Tôi nói là nói quan Pháp-kế ngài bắt đóng hai cái thuế đi lại trên những quán Hà-lam hoặc quán Anh-cát-lợi, và chẳng tôi thì bán á cho thấy thế hai cái tàu ấy.

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phố hàng Điếu nhà hòa (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.

Buổi chiều nào cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 4 giờ, trừ chủ nhật và ngày lễ.

Phòng nuôi người bệnh, rất sạch sẽ.

Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.

3502

Cuộc đấu-võ ở nhà chớp bóng

bóng Palace có mở một cuộc đấu võ có đến hơn một nghìn người đến xem.

Đấu tiên Lepage đấu với Massoni, đến keo thứ tư, thì Lepage được.

Cuộc đấu võ thứ nhì Le Priol đấu với Renaud, đến keo thứ tư, Renaud chịu nhường Le Priol được.

Một người Hà-thành đấu với Guilois, vì không luyện tập luôn, nên đến keo thứ hai Guilois đánh được.

Lượt thứ tư có hai người thiếu niên An nam là Chính và Minh thi Minh được

Cuối cùng có cuộc đấu võ kịch liệt Franck cũ-lông với Pruvost, song có việc bất bình, nên Pruvost đến keo thứ ba thì không đánh nữa.

Tòa án Đại-hình. — Chiều hôm nay tòa 4 giờ tòa án Đại-hình họp gắp thêm lấy bốn ông bồi-thẩm. Những ông có tên sau này được tăng tuyển :

Bồi thẩm thực thụ. — MM. Hoàng-kim Bảng, nội-viên thành phố ở Hanoi, và Ng-hữu-The. Bắc-kỳ tư-vấn nghị-trưởng ở Haïphong

Bồi thẩm dự khuyết. — MM Ng-hữu-Đức, Tuần phủ hưu trí ở Hà-đông và Ng-hiệu-Kỉ, Tri-huyện hưu trí ở Bắc-ninh.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay Tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Văn máy ô tô không có bằng. — Tên Ng-văn-Thành và Trần-văn-Loan phải phạt mỗi tên 5 quan về việc vận máy ô-tô ở tỉnh Bắc-giang không có bằng chauffeur.

Đập tờ bất lương. — Tên Nguyễn văn-Phước Quất nấu bếp cho một người Tây, có vay tiền trước, làm ít lâu rồi cho người nhà lại nói là ốm xin phép ở nhà. Sau hỏi ra thì ốm ấy đi làm với chủ khác mà nói dối là ốm. Tòa có trát đòi nhưng tên ấy không đến nhận kiện, vậy phải phạt vắng mặt 5 ngày tù và 15 quan.

Trường Nam Sư-phạm M. Ng-v-Thước, thư-ký tập-sự ngạch tòa Sứ tổng sự tại trường Nam Sư phạm được thăng thư-ký hạng sáu kể từ ngày 1er Mars 1923 là ngày bắt bạn tập-sự.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

CUỘC ĐẤU VÕ

Bắc-kỳ có cuộc đấu võ lớn lần này là lần đầu. Ta nên khen nhà Chớp bóng Palace đã gây dựng nên những cuộc thể thao ấy.

Hiện ở trường võ Boxing Club Tonkinois đương luyện, các tay võ sĩ sắp đến ngày thành tài, chắc là ta sẽ được xem những cuộc đấu võ rất vui.

Ta lại được coi hai người võ sĩ Annam nhờ có M. Frérot đay bảo, cũng đã giỏi lắm.

Nhưng cuộc đấu võ thích nhất chiều hôm nay, thì chắc là cuộc đấu võ của : Franck Marcel trọi nhau với Pruvost 12 keo mới keo hai phát.

HAY CHỮA XÃ-HỘI

Một phòng khám bệnh cho người nghèo khó cần chữa

Đốc tờ Bí cơ man (PIQUEMAL) tại phố hàng Bông, số nhà 178, 7 giờ rưỡi đến 9 giờ, chủ nhật ngày lễ nghỉ.

Nghỉ dưỡng bệnh. — M. Nghiêm-hoàng-Luyện, tri-huyện hạng ba được nghỉ dưỡng bệnh thêm ba tháng lĩnh chữa tư một phần lương.

Nghỉ phép — M. Bùi-huy-Tiến, án-sát hạng nhất, quyền tuần-phủ Phúc-yên được phép nghỉ 29 ngày tại Hanoi.

Lưỡng tương hoán cải. — M. Cát-văn-Tấn, Tri-huyện hạng nhất huyện Quế-dương (Bắc-ninh) và M. Lê-Cẩn, Tri-huyện hạng nhì huyện Gia-lâm (Bắc-ninh) nay đổi lẫn cho nhau.

Trường Nam Sư-phạm M. Ng-v-Thước, thư-ký tập-sự ngạch tòa Sứ tổng sự tại trường Nam Sư phạm được thăng thư-ký hạng sáu kể từ ngày 1er Mars 1923 là ngày bắt bạn tập-sự.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Bảo-tồn Không-học

Dịch sách Luận-ngữ

Loại thứ XIV

Luận người

(Tiếp theo)

431. Tử viết : Trực tại sử Ngư, hàng hữu đạo như thỉ, hàng vô đạo như thỉ. Quân-tử tại Cứ-bá-Ngọc, hàng hữu đạo tắc sĩ, hàng vô đạo tắc khả quyền như hoài chi.

(Xem trong bộ Tử-thư chính-văn chữ nho quyển Hạ-luận về thiên Vệ-Linh-công tờ 20).

DỊCH NGHĨA — Đức Khổng-tử nói : Quan sử lên Ngư là người thẳng thay ! lúc nước có đạo ở thẳng như tên, lúc nước không có đạo cũng ở thẳng như tên. Ông Cứ-bá-Ngọc là người quân-tử thay ! lúc nước có đạo thì ra làm quan, lúc nước không có đạo thì biết cuốn hết tài trí mà giấu đi để toàn thân viễn hại.

432. Tử viết : Tang-văn-Trọng kỳ thiết vi giả dư, trí Liễu-hạ Huê chi hiền nhi bất dữ lập dã.

(Xem trong bộ Tử-thư chính-văn chữ nho quyển Hạ-luận về thiên Vệ Linh-công tờ 20).

DỊCH NGHĨA. — Đức Khổng-tử nói : Tang-văn-Trọng là người trộm giữ lộc vị làm của riêng mình, biết ông Liễu-hạ-Huê là người hiền mà không tiến lên cùng đứng trong triều.

433. Tử viết : Sinh nhi trí chi giả thượng dã. Học nhi trí chi giả thứ dã. Khốn nhi học chi hựu kỳ thứ dã. Khốn nhi bất học, dân tư vi hạ hĩ.

(Xem trong bộ Tử-thư chính-văn chữ nho quyển Hạ-luận về thiên Quí-thị tờ 25).

DỊCH NGHĨA. — Đức Khổng-tử nói : Vua Cảnh-công nước Tề có ngựa ngàn cỗ xe, giàu sang như thế mà đến ngày chết, dân không thấy được điều thiện gì mà khen. Ông Bá-Di, ông Thúc-Tề chết đói ở dưới núi Thú-dương, nghèo khổ như thế mà dân đến bây giờ còn khen. Trong kinh Thi có câu : Người ta được người khen người thực không phải bởi giàu, cũng chỉ bởi có nết khác người, tức là thế vậy.

436. Tử viết : Bì-phu khả dĩ sử quân đã tai, kỳ vi đắc chi dã, hoàn đắc chi, kỳ đắc chi, hoàn thất chi, vô sở thất chi hĩ.

(Xem trong bộ Tử-thư chính-văn chữ nho quyển Hạ-luận về thiên Dương-Hóa tờ 28).

DỊCH NGHĨA — Đức Khổng-tử nói Kẻ bì-phu có khi cùng thì mưu được đâu. lúc chưa được phụ qui thì lo sao cho được lúc đã được thì lại lo mất, nếu đã có lòng lo mất thì không còn điều xấu gì là không làm vậy.

437. Vi-tử khứ chi. Kỳ-tử vi chi nô. Tỉ-can gián nhi tử. Khổng-tử viết : Ân hữu tam nhân yên.

(Xem trong bộ Tử-thư chính-văn chữ nho quyển Hạ-luận về thiên Vi-tử tờ 30).

DỊCH NGHĨA Đời nhà Ân vua Trụ vô đạo, ông Vi-tử bỏ mà đi để giữ tôn tự, ông Kỳ-tử can vua Trụ không được, bèn giả dại làm đứa ở ông ấy. Ông Tỉ-can vua Trụ mà chịu chết. Đức Khổng-tử khen rằng : Nhà Ân có ba người nhân vậy.

438. Liễu-hạ-Huê vi sĩ-sư, tam truất. Nhân viết : Tử vị khả dĩ khứ hồ. Viết : Trực đạo nhi sư nhân, yên vãng nhi bất tam truất ; uổng đạo nhi sư nhân, hà tất khứ phụ mẫu chi bang.

Do Việt Nam Thư Viện Hà Nội thực hiện - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

№ 148

TRUYỆN

MƯỜI NĂM VỀ SAU

(*Dix ans plus tard*)

tức là truyện

(Ba-la-gia-luân Tử-tước)

Soạn-giả : Alexandre Dumas

Dịch-giả : Phạm-bội-Châu

Qua dịch có một cái bãi-cảng rộng chừng năm mươi bộ, lại có một cái vòm gác tựa hồ như một cái bánh ngọt rất lớn cắt lên trên một cái đĩa vậy. Ngày nay thỉnh thoảng thì một trăm tám mươi năm về trước cũng thế, duy có cái bánh khi bấy giờ thì bé hơn một ít mà thôi, và lại bấy giờ thì không trông thấy xung quanh cái bánh đó có những đường rào chéo cánh sẻ để cho cái bánh đẹp thêm ra, và hai bên dọc đường xoáy trôn ốc, đi ra một cái sân con, cũng cắm rào dường như những cái tay vịn vậy.

Trên bãi biển có ba bốn người thuyền chài đang ngồi nói chuyện với nhau, ông A-nhan, miệng tủm tỉm cười một cách rất là vui vẻ, nán đến gần mà hỏi rằng :

— Hôm nay cũng kiếm cá đấy chứ ?

Một người thuyền chài đáp :

— Phải, Thưa ông, anh em chúng tôi còn đợi nước triều.

— Các bác đánh cá ở đâu ?

— Ở các bờ bể, thưa ông.

— Những bờ bể nào tôi ?

— À ! Cái đó cũng tùy từng nơi, xung quanh các đảo chẳng hạn.

— Nhưng đảo thì xa lắm nhỉ.

— Cũng không xa là mấy. Bốn dặm thôi.

— Bốn dặm ! Đi cũng đã thấy ! . .

Người thuyền chài phì cười, ra ý chế nhạo vào giữa một ông A-nhan.

Ông A-nhan lại vẫn làm ra cái dáng ngây ngô khờ dại mà hỏi rằng :

— Bác hãy cho tôi nói nào, vậy chứ đi ra khỏi bốn dặm thì không trông thấy bờ bể nữa, có phải không ?

— Cũng . . . không phải là tức nào cũng không trông thấy.

— Đành vậy . . . Cũng xa đấy chứ, xa lắm cũng nên, không xa thì tôi đã xin các bác cho tôi xuống đó với, để rồi các bác chỉ cho tôi xem những cái xưa nay tôi chưa từng được nom thấy bao giờ.

— Xem cái gì chứ ?

— Xem con cá bể tươi.

Một người thuyền chài nói :

— Ông này người kể chợ hẳn thôi ?

— Phải. Tôi ở Ba lê.

Người thuyền chài xo vai lên rồi nói :

Ông ở Ba-lê thế ông có gặp một quan Phúc-kê bao giờ không ?

A-nhan đáp :

— Nhiều lắm.

Mấy người thuyền chài tóm cả đến xung quanh mà hỏi rằng :

— Nhiều lắm ? . . . Thế ông quen với ngài ư ?

— Hơi quen, ngài là bạn thân với ông chủ tôi.

Mấy người thuyền chài nói :

— À !

Đạt-ta-nhan lại nói tiếp rằng :

— Mà tôi đã được xem cả các lâu đài của ngài ở Thánh-măng-đê, ở Vô, cùng là dinh ngài ở Ba-lê.

— Dinh cơ đẹp không ?

— Đẹp tuyệt trần.

Một người thuyền chài nói :

— Cũng chưa để đi đẹp bằng Belle Isle.

— Ba !

Ông A-nhan nói vậy rồi lại sẵng sặc cười một cách khinh bỉ, làm cho mọi người thấy đều tức khí.

Trong bọn thuyền chài có một người tỏ mò hơn cả, bèn đáp :

— Coi vậy thì ra ông chưa được trông thấy Belle Isle qua. Belle Isle là một cái hải-đảo rộng nên đẹp, lại có biết bao nhiêu là cây cối, đủ ở thành Năng-tờ cũng không thấy có được những thứ cây như thế, vậy thì ông đã bỉ chưa ?

Đạt-ta-nhan reo lên rằng :

— Giữa bể mà có cây ư ! Tôi muốn được xem ra làm sao !

— Cái đó thì có khó gì. Chúng tôi đánh cá ở đảo Hoa-đích, ông cứ đi đến đấy với chúng tôi. Ông sẽ trông thấy những cây cối ở Belle Isle đen ngòm một góc trời, trắng bằng một dãy lâu đài trắng xóa như một cái lưỡi dao cắt ngang mặt bể ra vậy.

Đạt-ta-nhan rằng :

Ồ ! Thế thì có lẽ đẹp thực. Nhưng mà cái tên đặt cho quan Phúc-kê ở Vô có những trâm cái gác chuông, các bác có biết không ?

Người thuyền chài ngẫng đầu lên, rứt lấy làm kinh ngạc, song hãn vẫn chưa chịu, còn nói rằng :

— Trăm cái gác chuông ! Thì mặc trăm cái gác chuông, chứ Belle Isle vẫn là đẹp hơn. Ông có muốn được xem thấy không ?

Ông A-nhan bỏi :

— Có thể xem được à ?

— Xin phép quan trấn-thủ thì xem được.

— Nhưng tôi đây, tôi không quen quan trấn-thủ.

— Ông đi quen quan Pháo-kế thì ông cứ xung danh ra là được.

— Ồ ! Các quí-hữu ơi, tôi đây tôi không phải là một nhà qui-phái.

Người thuyền chài vẫn nói cái giọng đường bệ mà rằng :

— Ai vào cũng được, miễn là đừng có cái ý gì hất hượng thì thôi.

Nhà ngu-lâm thấy tên thuyền chài nói vậy bỗng rắn cả người lên, bụng nghĩ rằng : Thật vậy.

Rồi lại nói rằng :

— Chẳng biết đi thế thì có say sóng không.

Người thuyền chài lấy tay chỉ cái đò tròn trình xinh xếp của mình có ý tự phụ mà rằng :

— Ấy đó !

Ông A-nhan bỗng reo lên rằng :

— Nào ! Thôi các bác để nói chắc vậy thì tôi đi xem cho biết Belle Isle, nhưng tôi đứng đồng xa mà xem thôi, chứ ai để cho vào

— Anh em chúng tôi đây, chúng tôi vào được.

— Chết bác ! Sao vậy ?

— Bẩn lắm. Những quân bất-khẩn ! Sao bác lại gọi thế ?

— Tôi nói là nói quan Pháo-kế ngài bắt đóng hai cái thuế đi lại trên những quán Hà-lam hoặc quán Anh-cát-lợi, và chẳng tôi thì bán á cho thấy thế hai cái tàu ấy.

Đạt-ta-nhan bụng bảo dạ rằng :

— Ủa ! Ủa ! . . Để tu trảo thành-trì, lại chế tạo thuyền-bọm ! Thôi thôi ! Pháo-kế quả không phải là một kẻ thích thường, như khi trước ta đã đoán phỏng. Vậy thì ta có lẫn lội đến tận nơi mà xem cũng là bổ công.

Người thuyền chài nói một cách quả quyết rằng :

— Năm giờ rưỡi thì chúng ta ra đi.

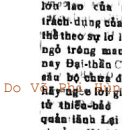
— Tôi xin theo anh em, tôi không đi đâu nữa, xin ở luôn đây thôi.

Đạt-ta-nhan thấy mấy người thuyền chài kéo thuyền ra bể, khi ấy nước triều vừa lên, ông A-nhan trèo vào trong thuyền, ra bộ rụt rè sợ hãi, khiến cho mấy chú chàm cảo bè giương cánh thao tác ra mà nhìn, thấy vậy cũng phải bật buồn cười. Mặc thuyền mặc lái, ông A-nhan giữ tư cái buồm lại, nằm cuộn tròn lên trốc, còn thuyền thì giương buồm vượt bể, trong hai giờ đồng hồ. . . (Còn nữa)

(1) Chữ Corsaire vừa có nghĩa là tàu ô, vừa có nghĩa là bắt khách.

CÁI CHÍNH

Tiểu-thuyết Mười năm về sau số 147 ra ngày 8 Mars, cột thứ năm, dòng thứ 21 « cảnh tượng ấy thu vào trong nhãn-tuyến văn ý văn », thợ xếp chữ xếp nhầm là « thu vào ». Vậy nay ải chính lại cho đúng.

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG, BẢO HÀNH 20 NĂM
Máy kỹ mà

Ngạch tòa Sứ. — Phạm Oánh, ký-lục thứ tư hạng nhì hết hạn, nay đổi đi Lao-kay thay M Ng.-hoài-Can về hưu trí.

Ngạch Học chính. — Các viên giáo học và trợ giáo phụ-việc có tên

VIỆC BẮC-KỲ

BẠCH-HẠC

Hội khánh thành làng Bạch-học

cấm thời trát cấm đi trước mà pháp luật theo sau, hoặc may mới có kẻ sợ, bằng như trát cấm mà không có thực hành, thì lời cấm ấy cũng là hư văn đó mà thôi.

TOURANE

mỗ tiệm thiện-hạ tự tại đó, người trúng thời reo cười, kẻ trật thì chửi rủa xem chẳng có cách điệu gì sốt.

Ai thấy bạc lại không tham. Một chữ trúng đến 28 chữ, vì thế thiên-hạ đua nhau đi lấy về thiệt nhiều. Chẳng

CÁC CUỘC ĐI XEM
SẮP SẢN-NHIÊN

HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN :

Chữa bệnh đau ngực, rào phổi, ho khan, hồ-tì-vị, và vân; người ta thường mắc phải trong mùa này.

Thứ dầu nguyên : 1$75 một lít-re. 0$90 nửa lít-re.
— viên : 0,$90 một lọ, dùng uống được 12 ngày.

Bán tại Hiệu Bào-chế MONTÈS, số 54, phố Trảng-tiền, Hanoi.

Độ này tiết giời thay đổi thất thường có nhiều người ốm!

Nhất là bệnh Grippe (sốt-ho-cúm). Bạn khắp cả thân-thể, rức đầu, sốt-ho, đau cổ họng, đau ngực: nếu không biết cách chữa những chứng ấy thì chết người như bỏ! Nếu ai phải bệnh ấy, nên đến Bản-hiệu hoặc gửi thơ mua 6 viên CACHETS ANTIGRIPPE. Giá bán 0$60 một lọ, uống trong 24 giờ sẽ thấy khỏi bệnh. Thuốc này đã cứu được vô số người! Ai đã biết cũng chịu là thần-hiệu.

Bán tại Hiệu Bào-chế MONTÈS, số 54, phố Trảng-tiền, Hanoi.

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các người mua báo khi có việc gì viết thư đến hỏi bản-quán, thì cho biết cái số tự ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán kỳ, để cho người làm đỡ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỳ tên vẫn tắt, hoặc thân quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biệt ai mà trả lời.

Tr.-giáo tập sự

MM. Phạm gia-Khánh, Ng-ngọc-Tôn có bằng Sơ-học Pháp-Việt.

Nguch đề-lao. — M. Trương-văn-Hoan, sợ cai thổ đồ được bổ canh đề-lao Phúc-yên, lương mỗi năm 128 đồng.

Cả hai họ sắp được nghênh ngang. — Người ta đồn rằng nay mai ở phố kia sẽ có một đám cưới to lắm, tuy rằng từ nhà gái đến gái chỉ cách nhau có mấy bước đường, thế mà nghe đâu hai họ cũng muốn rưỡng đưa đón bằng song mã cả để cho các quan viên họ được bữa mã nghênh ngang. Chẳng biết rằng các quan viên họ đám cưới này định sẽ nghênh-ngang những phố nào, chứ nếu cứ thuê giảm ba cái xe song mã cho gái, rồi lúc đi lúc về, cứ rẽo qua cái họ sang cái kia, đến gần chỗ nhà nàng được, mà chẳng phải cho xe nhúc nhích đi một bước nào.

Kẻ lại cảo

Một tấn kịch trên xe-lửa. — Bản-quán tiếp được bài sau này :

Chiều hôm thứ bảy 10 Mars tôi cùng người bạn tôi đi chuyến xe số 21 hồi 17 giờ 49 đi Bắc-ninh. Khi đến ga Gia-lâm thì có nhiều hàng lên đầy toa hạng tư giáp toa buồng giấy ; lúc xe chạy thì có hai vị tiền-thư sách ăn mặc thì ra dáng con nhà tinh thành buôn bán chạy ra ngồi ở đầu toa, được một lúc thì thấy một cận công-tử đến, mình mặc áo phục, ngậm hột xi-gà sẽ đến hỏi han một vài câu, rồi lần lời ngỏ ngào mà tán ma tán mãnh chỉ chỉ đó, vì ở đấy bàng nên tí hành khách qua lại ; vì thế mắt ba vai chỉ đông trong tấn kịch lại càng được tự do tinh tự, đến khi xe chạy khỏi ga Yên-viên thì ba vai lý đưa nhau vào góc toa chỗ kẻ sắt tối mà diễn cho xong tấn-kịch ; đương khi câu nam phà tiếng bắc ba vai trò đương hết sức phô bày điệu-bộ với nhau thì xe đã chạy khỏi Phú-thị-sơn. Ngờ đâu 1 bất thình linh có tiếng vụt vật trên đầu hai ả, chàng kia vội vàng ngẩng lên nhìn thì mới rõ là một bàn phụ-huynh của hai ả đã vì quá giận mà chẳng ngồi đến thân liễu yếu đào tơ, bỏ thế mà lấn lịch đương vui phải bị mắng, mấy vị khán quan ngồi xem vỡ tay bỏ lối không dứt. Ngẫm mà ghê thay cho phong-hóa suy đồi, cương thường điên đảo, đã cho những bậc tu thời mắt thế, hết sức bỏ hào cổ võ, các tạp-chí báo-chương ba hồ cun bút hại giấy cũng không sao cảnh tỉnh được ; mà bọ Trịnh-Vệ vẫn mỗi ngày một nhiều. Chẳng nào đó, đi đâu chẳng biết đến :

Thưởng gì trên bộc trong dâu,
Mà con người lấy ai cầu làm chi !

Còn hai vị tiền-thư kia thì hả chẳng rõ cần :

Thiếi đà mắc lận thì thôi,
Đi đâu chẳng biết con người Sở-khanh!

Phan-huy Xuyên lai cảo

Lại cướp khăn. — Tối hôm thứ sáu hồi 9 giờ kém 15 phút, có hai người đi xe qua phố hàng Bạc bị kẻ cắp giật mất khăn của một người. Người ngồi xe kêu nhờ bắt bộ, thì có hai ba người khác đuổi nó chạy vào ngõ Nội-miếu. Có một người cảnh-sát tìm được nó điệu ra thì không thấy khăn, chắc là nó đã ném cho đứa khác, rồi sau thấy người đứng xem nói bọn nó có một thằng đầu đẳng và mấy đứa nữa, bay giật khăn ở phố này lắm.

Ph-x-Chung lai cảo

Cuộc Tang Thương

(Xã-hội Tiểu-thuyết)

ĐẶNG-TRẦN-PHẤT soạn

116 trang — giá . . . . 0$30
Tiền cước, mỗi quyển. . 0 . 14

Ai muốn mua xin viết thư cho *M. BÙI-XUÂN-HỌC*, Trung-Bắc-Tân-Văn Hanoi.

Có gửi bán tại hiệu Hội-ký, 34, Rue Carreau Nam-định.

Mua buôn có trừ hoa-hồng. 3x20

II — Trợ-giáo tập sự

MM. Phạm gia-Khánh, Ng-ngọc-Tôn có bằng Sơ-học Pháp-Việt.

Nguch đề-lao. — M. Trương-văn-Hoan, sợ cai thổ đồ được bổ canh đề-lao Phúc-yên, lương mỗi năm 128 đồng.

Cả hai họ sắp được nghênh ngang. — Người ta đồn rằng nay mai ở phố kia sẽ có một đám cưới to lắm, tuy rằng từ nhà gái đến gái chỉ cách nhau có mấy bước đường, thế mà nghe đâu hai họ cũng muốn rưỡng đưa đón bằng song mã cả để cho các quan viên họ được bữa mã nghênh ngang. Chẳng biết rằng các quan viên họ đám cưới này định sẽ nghênh-ngang những phố nào, chứ nếu cứ thuê giảm ba cái xe song mã cho gái, rồi lúc đi lúc về, cứ rẽo qua cái họ sang cái kia, đến gần chỗ nhà nàng được, mà chẳng phải cho xe nhúc nhích đi một bước nào.

Kẻ lại cảo

Một tấn kịch trên xe-lửa. — Bản-quán tiếp được bài sau này :

Chiều hôm thứ bảy 10 Mars tôi cùng người bạn tôi đi chuyến xe số 21 hồi 17 giờ 49 đi Bắc-ninh. Khi đến ga Gia-lâm thì có nhiều hàng lên đầy toa hạng tư giáp toa buồng giấy ; lúc xe chạy thì có hai vị tiền-thư sách ăn mặc thì ra dáng con nhà tinh thành buôn bán chạy ra ngồi ở đầu toa, được một lúc thì thấy một cận công-tử đến, mình mặc áo phục, ngậm hột xi-gà sẽ đến hỏi han một vài câu, rồi lần lời ngỏ ngào mà tán ma tán mãnh chỉ chỉ đó, vì ở đấy bàng nên tí hành khách qua lại ; vì thế mắt ba vai chỉ đông trong tấn kịch lại càng được tự do tinh tự, đến khi xe chạy khỏi ga Yên-viên thì ba vai lý đưa nhau vào góc toa chỗ kẻ sắt tối mà diễn cho xong tấn-kịch ; đương khi câu nam phà tiếng bắc ba vai trò đương hết sức phô bày điệu-bộ với nhau thì xe đã chạy khỏi Phú-thị-sơn. Ngờ đâu 1 bất thình linh có tiếng vụt vật trên đầu hai ả, chàng kia vội vàng ngẩng lên nhìn thì mới rõ là một bàn phụ-huynh của hai ả đã vì quá giận mà chẳng ngồi đến thân liễu yếu đào tơ, bỏ thế mà lấn lịch đương vui phải bị mắng, mấy vị khán quan ngồi xem vỡ tay bỏ lối không dứt. Ngẫm mà ghê thay cho phong-hóa suy đồi, cương thường điên đảo, đã cho những bậc tu thời mắt thế, hết sức bỏ hào cổ võ, các tạp-chí báo-chương ba hồ cun bút hại giấy cũng không sao cảnh tỉnh được ; mà bọ Trịnh-Vệ vẫn mỗi ngày một nhiều. Chẳng nào đó, đi đâu chẳng biết đến :

Thưởng gì trên bộc trong dâu,
Mà con người lấy ai cầu làm chi !

Còn hai vị tiền-thư kia thì hả chẳng rõ cần :

Thiếi đà mắc lận thì thôi,
Đi đâu chẳng biết con người Sở-khanh!

Phan-huy Xuyên lai cảo

Lại cướp khăn. — Tối hôm thứ sáu hồi 9 giờ kém 15 phút, có hai người đi xe qua phố hàng Bạc bị kẻ cắp giật mất khăn của một người. Người ngồi xe kêu nhờ bắt bộ, thì có hai ba người khác đuổi nó chạy vào ngõ Nội-miếu. Có một người cảnh-sát tìm được nó điệu ra thì không thấy khăn, chắc là nó đã ném cho đứa khác, rồi sau thấy người đứng xem nói bọn nó có một thằng đầu đẳng và mấy đứa nữa, bay giật khăn ở phố này lắm.

Ph-x-Chung lai cảo

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Đền Cửu-tinh. — Cửu-tinh là lấy tên ở trước đền có chín cái giếng. Đền này về làng Trung-hạo, phủ Hà-trung, Thanh-hóa thờ về Chúa Thánh-mẫu.

Đã lâu nay đền chưa đồ nát tới-tân, có một bà đồng nhận chữa mà cũng không song. Nay dân làng lấy ký nhượng quyền cho bà Ng-thị-Miện ở làng Đồng-nhân, huyện Duyên-hà, Thái-bình, để bà đứng chữa. Từ khi khởi công cho đến tết Annam vừa rồi, kể ốn đến mấy ngàn bạc, mà mới xong ngôn đền ngoài. Bà chưa từng khuyến giáo ai cả. Nay dịnh làm lễ khánh-thành từ 1er tháng hai cho đến rằm, mong các quan và các con hương đệ tử thập phương có lòng kính, người hằng sẵn kẻ hằng tâm hôm lễ vào nghênh giá, và tiền cúng ít nhiều để bà thêm vào làm ngọn đèn thứ hai, dần dần cũ g được viên toàn quả phúc.

Đoái lai cảo

THỪA-THIÊN

Cấm cờ bạc. — Mới đây phủ Thừa có sức ra khắp các xã thôn việc cấm cờ bạc rất nghiêm. Từ sức đó cũng khá dài, đại ý nói rằng vì việc cờ bạc mà nơi này nơi kia sinh ra trộm cướp công việc trễ nải, tương dân phải tai nạn cũng vì cờ bạc.

Cấm thời cấm mà có bạc cứ cờ bạc, có lẽ lại chịnh những nhà có quyền lợi cờ bạc tự do hơn kẻ bình dân. Ấy cũng vì có lời cấm có trát quan cấm mà không có người thân-hành đi nghiêm cấm nã trộc vậy. Tưởng gì được hơn vài trăm đồng. Có mới khi mười ngày này mà ba phủ Khánh thân e cũng đã rằng tới. Ước gì quan trên xem xét cho những điều đó, cấm tuyệt đi thời ích lợi biết bao, mong lắm thay!

S. lai cảo

山 KHƯƠNG-SƠN 姜

Chủ nhân : PHẠM-BÍNH-ĐIỀM

Hanoi, *n°* 29 *Rue de la Soie*, Tonkin

Bản-hiệu bán tạp hóa, có xưởng dệt ở làng Khương-trung Hà-đông, dệt các thứ màn rộng khổ, các thứ vải, và khăn-mặt v. v.... bán buôn và bán lẻ.

Các quí-khách ở xa có cần dùng nên viết thư về, bản-hiệu sẽ xin hoan-nghênh tử-tế. Có gửi hàng theo lối Contre-remboursement. giao-ngân (contre remboursement).

2048

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương khu đã mở để xa Bắc cho bệnh-tình. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh viện Tonis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Ai cập Huế

Ngoại khoa, hóa-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA LONG, 32.
GIÂY NÓI SỐ 236

3018.

XIN XEM CHO KỸ

Phàm mỗi khi các quí khách xem báo thấy có tăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, xin nhớ mà tâm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy xin có mấy lời kính trình các quí khách rõ cho và xin các ngài từ rày để cẩ lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận tỏ.

« Nhà bán thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Trảng-tiền, số nhà 54 Hanoi. »

Ngày kính,
Ed. MONTÈS,
54 Rue Paul Bert, Hanoi.

BẠCH-SÀ-CẦM

Tối thứ năm 15 Mars 1928

THẠCH LIÊN ỨNG MỘNG

Những tích này trước đã diễn một hai lần, nhưng lần nầy bản-hiệu chọn vai đào, vai kép thật đích-đáng, làm trò thật vui thỏa để hiến các quí-khách trong cuộc tân xuân.

祥和裕 YU-WO-TSEONG

Grands magasins de soierie
VENTE EN GROS
45, *Rue des Cantonnais*, 45
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Cá nhiều các quí khách các tỉnh viết thư về xin lấy tchantillons ra bất mua hàng lấy. Vậy bản-hiệu xin trình để các ngài biết rằng hàng bản-hiệu chuyên chế các thứ hàng như là : Gấm, sắc, nhiễu, đoạn, thượng hải và các thứ kỷ các, v. v... có bán các thứ hàng Bắc kỳ như là : the, crêpe, tinh, trực, bàng, quế, v. v... và các thứ hàng Saigon như là : Taffetas, damas, trừu, chân chân, lương, v.v... Những hàng mấy năm bán bán buôn cả, ông nè xin buôn sỉ đi bán lẻ, hoặc mua nhiều về dùng thì bản hiệu xuất hàng, chính không bán lẻ trong cho, tương thường, tương thuyền mà không có tchantillons nào cả. Qui khách ai có lòng ký cố thì gửi thư hỏi giá hàng bản hiệu sẽ có catalogue khai giá các thứ hàng để gửi bán các quí khách xem để mua gửi theo cho.

Các khiếu hiệu khác mạo nhiều của bản-hiệu đem về lại gọi giấy hiệu khác nhọ, bán cho giảm giá trị nhiều cho bản hiệu đi. Vậy quí khách nào mua nhiều nên chú ý cho ở đầu gì ra đến sau cho bản hiệu đúng. Ấy là nhiều khánh hiệu, cho khỏi các giống gói là người thì không lỗ tai.

Nay mới có nhiều mặt hàng tân mới sang. Dịp làm, tết làm mà giá tính rất phải chăng; nhưng lời nào thứ chiếu liên người lại ký các mặt, nên thứ nhiều tại quí ngài hãn các mới và các thứ hợp làm giao trong « Du-Hồn-Tường » các thứ kỳ đẹp « Du-Hương », tên là bản hiệu để các mặt. Xin các quí hiệu các tranh có các quí khách quang cố.

Rất cảm ơn
YU-WO-TSEONG

TRANH VẼ

Bán buôn — Bán lẻ

Bản-hiệu mới về và mới in được nhiều thứ tranh thầy-mac và tranh thuốc theo lối mới, rất đẹp và rất nhã. Lại có nhận về các kiểu như là : kiểu thêu, kiểu dệt, kiểu đan, kiểu giấy cườm vân vân.

Lại có nhận bán truyện
SONG PHƯỢNG KỲ DUYÊN
của ông Nguyễn-đỗ-Mục nữa.

HOÀN-VẦN
Vẽ tranh, vẽ kiểu và sẽ trang-thiên
73, Phố hàng bông, Hanoi

Các ông chủ nhà, các ông thầu khoán và các ông buôn-bán !

Các ông nên xem cả các hạng sơn, chỉ có thứ này là tốt hơn cả, bền hơn cả ; vì thứ sơn STANDARD này là thật sơn tây của những tay *chuyên-môn người Đại-pháp* chế ra.

Nên hỏi giá ở « *Société Française des Couleurs et Peintures Métalliques STANDARD* », **Julien & Fortin**, số 8, đường Gia-Long, Hanoi. 2063

HIỆU ÍCH-KÝ

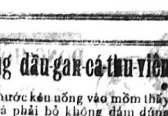
Ở Hà-nội, Phố Hàng Giấy, số 88

Mở đã hơn hai mươi năm bán các thứ sách học chữ Pháp, chữ Quốc-ngữ, các thứ chuyện ta và giấy, bút, mực.

Buôn ở bên Tây, hàng tốt, giá rẻ, buôn bán thực thà đâu cũng biết.

Hiệu có nhiều những thứ này :

1° **Ngòi bút** : *Militaire (răng cưa), Renommée (cánh tiên), Incomparable (vô song). Hộp bút 12 ngòi.*
2° **Mực bột,**
3° **Quản bút** : 1° *Vệ-sinh (bên Pháp mới chế),* 2° *Ba đầu đen,*
4° **Bút chì**, *Marquise, Baignol,*
5° **Sổ** *Bà đầm,*
6° **Bìa ngũ sắc** *(25 và 30 cán),*
7° **Giấy viết** *làm ở bên Pháp, 3, 4, và 6 cán,*
8° **Giấy vẽ** *và sổ croquis,*
9° **Tẩy** *(dầu bỏ.)*
10° **Chuyện quốc-ngữ,**

TRUNG-BẮC TÂN-VĂN

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

(HIỆU GÓ-ĐẠ CŨ)

PHỐ TRƯỜNG-TIỀN, HANOI

CÓ BÁN NHIỀU RƯỢU BỔ :

ST RAPHAËL QUINQUINA

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(kiện đầu mai)

Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao, thực hai bệnh ấy đáng ghê sợ, vì nó làm cho hao mòn nhỏ giống của chồng ta : ấy là bệnh hao mòn vậy. Bệnh ấy người ta thường không có phòng mấy, khi mới phải cũng không lấy gì làm nặng, sau

Chữa bệnh đau ngực và các bệnh yếu sức bằng dầu gan cá thu viên

Thường thường tôi thấy nhiều người bệnh dùng dầu gan cá thu nước kêu nồng vào mồm thấy hôi khó chịu, cho nên thường họ không chịu được mùi hôi ấy mà phải bỏ không dùng nữa. Vả đã bao nhiêu lời cổ-động ở các báo trương người ta đã từng đọc tới, cũng vẫn biết rằng cái sự tẩn-bộ về đường hóa-học đã tìm ra cách chế lại và lọc lấy những nguyên-chất của dầu gan cá thu mà làm thành một viên nhỏ, để uống cho tiện, không phải ngửi mùi hôi, không phải nếm vị tanh, mà lại có thể chữa được các chứng bệnh như dầu gan cá thu nước vậy.

Do Việt Nhi, Đặng Cục 68 Perkins tặng (1974) tặng Huỳnh Văn Tới, Sách Xưa Quý Hiếm (thư viện microfilms của Đại học Cornell)

Téléphone N° 126

Adr. Télégr. Indochinetunis Ha

Giá thật rẻ, mỗi chai..... 1$75

XE AUTO FORD BÁN CÓ 800 $

Máy rất tốt — Cả cao-su thay đổi

Có chauffeur thật giỏi xin tình-nguyện làm mỗi tháng 15 $ mà thôi.

Hỏi tại: POUSSE-POUSSE SAIGONNAIS

7, Boulevard Bobillet. — HANOI

3009

興同梁

Kính trình để các quí-khách biết cho rằng. bản-hiệu chúng tôi vừa chuyển cửa về ngôi kim-hoàn này, đã ngoài hai mươi năm nay, người ta rất mến ngày càng tỉnh xảo thêm ra, lại chịu cải-chế các kiểu vàng, nhẫn, hoa-tai, hàng-áo, dây đeo cổ, quả-tim, vân vân, trông rất là thanh nhã, theo hợp thời thế các quí khách tiện dùng, nhân dịp sắp ngày tết Cổ đến nơi, bản-hiệu mới được được mấy tay thợ rất khéo ở Hongkong sang và mới có sang các thứ mặt kim-cương, nhẫn-châu, ngọc-thạch, ngọc vụ, kim sa, kỳ phách, san-hô, mã-não và mặt ngũ sắc vân vân, đủ cả các thứ và mới có sang nhiều kiểu vàng, kiểu nhẫn mới ở ra, trông rất là ngoạn mục

Xin mời các quí-khách quư bộ lại xem đủ mua hay không bản hiệu lấy làm vinh có người đủ thừa tiếp các quí-khách, rất là trọng-hậu.

LƯƠNG-THONG-HING
Bijoutier
61. Rue de la Soie 61.
(Soukin HANOI

2024

Xây vôi Đông-giao lợi lắm

XIN LẠI

Mme THAM HAI

24, Phố Hang-Cá (Đông-xuân)

mà lấy mẫu vôi về tôi thử thì tự khắc các quí-khách biết rằng vôi Đông-giao nó gấp đôi mọi thứ vôi khác.

2038

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo quán cái giấy quán báo, chữa lại chỗ nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được để chi tiền giấy gửi khác.

Nếu ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ nghe phải trả riêng hen.

82, 90

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

(Bộ này chúng tôi tiếp theo sự-tích Mạnh-lệ-quân, của Đoàng-giếp phu-nhân là một chế nữ sĩ thuở xưa soạn ra. Soạn theo lối diễn-tứ, nay xin dịch thành văn xuôi để hiến các độc-giả.)

NGUYỄN-BỈ MỤC dịch thuật

Khi *Mạnh lệ-quân* tỉnh dậy, lại thở dài mà than rằng :

— *Trời ơi !* cái tội làm bội nước, ta đây dẫu chết cũng không tránh khỏi. Tiếc thay những bậc hiền-thần danh-tướng ở *Nguyên-triều* vậy, ai ngờ lại bị vài-rập về tay bọ *Mạnh*.

Lưu-gia-ngọc gạt nước mắt mà tìm lời khuyên-giải. *Tỳ-anh-tuyết* thì nức-nở khóc mãi không thôi. Bỗng báo có thánh-chỉ đến, phò mã *Triệu-cầu* vội-vàng ra nghênh-tiếp. *Trương hồ* truyền đọc tờ thánh chỉ.

Phò-mã *Triệu-cầu* nghe xong, liền nói :

— *Trương-hồ !* nhà-ngươi phụng-chỉ đến bắt *Giang-khôi-thần*, nhưng ngày 20 tháng 3, hắn đã đi sang nhà ông cậu rồi.

Trương hồ kinh-ngạc mà rằng :

— Chết nỗi ! Bây giờ biết làm thế nào ? Ông cậu hắn quê-quán ở đâu ? họ tên là gì ? làm chức nghiệp gì ? Xin phò-mã chỉ bảo cho, để chúng tôi theo đến đấy mà nã-trúc

Phò-mã *Triệu cầu* nói :

— Ông cậu hắn là một ông quan lồng-bình, cáo bệnh về nghỉ, hiện ở *Giang-ninh*, tên gọi *Vệ-đăng-bưu*. Nhà ngươi nên tức-khắc đi ngay, ta đây cũng sẽ có bẩm tâu về tâu thánh-thượng.

Trương-hồ nghe nói, có ý buồn-rầu mà rằng :

— Bây giờ chúng tôi lại kéo nhau sang *Giang-ninh* thì biết lấy chi làm tiền lộ-phí.

Phò-mã *Triệu cầu* truyền người nhà đem hai trăm lạng bạc trao cho *Trương-hồ*, *Trương-hồ* cáo từ lui ra, rồi theo đường *Giang-ninh* cất quân thẳng tiến. Phò-mã *Triệu cầu* nghĩ thầm : may sao thân-mẫu ta lại biết liệu trước, nếu không thì ngày nay có quan khâm sai đến, ta khó lòng mà giấu được *Đăng-khôi-thần*.

Phò-mã *Triệu-cầu* quay vào nhà trong thăm *Mạnh-lệ-quân* thì thấy thần-sắc nôn-nuyện, lại chập-chờn cơn tỉnh cơn mê. Cả nhà xúm quanh, đều lấy làm lo-sợ. Các danh-y trong tỉnh, mời đã gần khắp, mà bệnh-thế vẫn chưa giảm chút nào.

Một hôm, quan tuần-phủ *Thiếp-mộc nhĩ* đến thăm bệnh *Mạnh-lệ-quân*, nói với phò-mã *Triệu-cầu* rằng :

— Tôi có một người bạn tên gọi *Nhạc-hiệu*. Ông ta tinh nghề làm thuốc, nổi tiếng danh-y gia-truyền đã bao đời, gần một năm nay, ông ta vẫn ở với tôi, ắt là phò mã thử đòi dùng xem, hoặc-giả cũng có công-hiệu.

Phò-mã *Triệu-cầu* nghe nói mừng lòng, liền gọi người nhà là *Triệu-thành* mà bảo rằng :

— *Triệu-thành !* nhà-ngươi cầm cái danh-thiếp của ta, đi theo đại-nhân đây về nhà, để mời thầy thuốc.

Triệu-thành vâng lời, theo quan tuần phủ *Thiếp-mộc-nhĩ* về. Khi về tới nhà, *Thiếp-mộc nhĩ* bảo *Nhạc-hiệu* rằng :

— Đây là người nhà *Hoàng-phủ* phò-mã sai đến đón tiên-sinh để về chữa thuốc cho *Mạnh* vương-phi đó !

Nhạc-hiệu nói :

— Tài-học của tôi chưa được bao nhiêu, chỉ sợ lại phụ cái công tiến-cử của đại-nhân vậy.

Quan tuần-phủ *Thiếp-mộc-nhĩ* nói :

— Nghề làm thuốc của tiên-sinh, tôi vẫn kính-phục đã lâu. Vả làm thuốc có kẻ mát tay, hoặc giả tiên-sinh sẵng mát tay mà chữa khỏi bệnh cho *Mạnh* vương-phi chăng.

Nhạc-hiệu vâng lời, liền đội mũ mặc áo đi theo *Triệu-thành* về nhà *Hoàng-phủ*. Phò-mã *Triệu-cầu* nghe báo, vội vàng chạy ra nghênh tiếp, mời ngồi uống nước trà và kể lại lịch bệnh-trạng *Mạnh-lệ quân* cho *Nhạc hiệu* nghe.

Nhạc-hiệu lắm-nhắm gật đầu, rồi nói :

— Xin phò-mã cho chúng tôi vào bắt mạch.

Phò-mã *Triệu-cầu* đứng dậy đưa vào nhà trong, sai nữ tỳ cuốn màn đề cho *Nhạc hiệu* đến bắt mạch. Khi bắt mạch xong, *Nhạc hiệu* không nói câu gì, lại cùng *Triệu-cầu* đi ra nhà ngoài.

Phò-mã *Triệu-cầu* hỏi :

— Tiên-sinh xem mạch thân-mẫu tôi thế nào, xin tiên-sinh nói rõ cho biết.

Nhạc-hiệu nói :

— Cứ như bệnh-trạng của *Mạnh* vương-phi đây thì không phải là nhẹ. Số là vương-phi đa tài, xưa nay vẫn dùng quá tâm-lực. Tâm-khí đã hư, can-hỏa tất vượng. Ngày nay lại gặp có sự bất-bình, cho nên huyết hải xung-khai mà thành ra như thế. May sao nguyên-khí vẫn vững, nhưng nay chỉ-huyết không nên dùng sâm. Các danh y đến cho là chứng huyết-hư, hỏi vậy càng bổ thì huyết càng vọng-hành. Bây giờ nên dùng bài « Dẫn hỏa qui nguyên » thì tự-khắc can-hỏa được bình-tĩnh vậy. Chúng tôi học hành sơ-lậu, kiến-thức hẹp-hòi, trộm nghĩ như thế, xin giải bày để phò mã nghe.

Phò-mã *Triệu cầu* gật đầu khen phải, rồi xin *Nhạc-hiệu* kê đơn thuốc *Nhạc-hiệu* khai đơn xong, lại nói với phò-mã *Triệu cầu* rằng :

— Cái đơn thuốc này bất-tất phải thay-đổi chi cả, cốt giữ làm sao cho đừng nghe thấy những tin-tức trong nội-cung thì chỉ trong trăm ngày, có thể bình-phục như thường được. Nếu để cho có sự gì lo-phiền giận-dỗi, bấy giờ thuốc tiên cũng chẳng công-hiệu được nào. Dẫu không đến chết, nhưng sau này cũng thành ra phế-nhân vậy.

Nhạc-hiệu nói xong, cáo từ lui ra. Phò-mã *Triệu cầu* truyền đem tiền bạc ra để tiễn-tặng. *Mạnh-lệ-quân* nằng một nước thuốc rồi nằm thiu-thiu ngủ. Cách mấy hôm sau, bệnh-thế đã bớt nhiều.

Phò-mã *Triệu-cầu* dẫu thấy bệnh-thế đã bớt nhiều, nhưng bao nhiêu tin-tức ở trong nội-cung, nhất thiết không dám cho biết một tý gì nữa. Công việc trong nhà đã có phò-nhân lo liệu. Hai cậu đệ-nhị và đệ-tứ công-tử thì lúc nào cũng hầu hạ luôn ở bên cạnh mình *Mạnh-lệ-quân*.

Mạnh-lệ-quân tinh-thần đã trấn-định, trong khi nhàn-hạ, mới hỏi hai công-tử rằng :

— Chẳng hay ai bốc thuốc cho ta uống như thế ?

Hai công-tử mới thuật chuyện *Nhạc-hiệu* đến chữa thuốc cho *Mạnh-lệ-quân* nghe.

Mạnh-lệ quân nói :

— Nếu vậy thì người ấy thật giỏi nghề làm thuốc, cho nên đoán bệnh không đến nỗi lầm. Ngày nay ta nghe trong mình đã khoan-khoái lợ thường, ăn là ta phải sửa-soạn tiễn Kinh mới được.

Lưu-gia-ngọc nói :

— Xin hãy thư-thả, đợi đến xuân sau sẽ đi.

Mạnh-lệ-quân nói :

— Không thể được ! Ngày nay thái-hậu uống những lo-sợ, gia-quyến *Hàng-vương* thì bị giam ở trong ngục-thất, ta nỡ lòng nào mà ngồi cho yên. Vậy ta nhất định đến ngày 3 tháng 9 này sẽ khởi-hành tiến Kinh, còn công-việc trong nhà đã có hai phu-nhân lo-liệu.

(Còn nữa)

Thứ thuốc nước đường SIROP NOFAL là thứ thuốc tốt hơn cả

Vì những bệnh ho sổ mũi đau đến đâu, dai dẳng phổi nặng đến đâu, thuốc ấy cũng trị được một cách rất chóng, và rất tận gốc.

Và, thuốc ấy lại khác các thứ thuốc đường khác, là không có làm đau dạ dày chút nào.

Thuốc mang tên CACHET NOFAL nông tuần ngày hai cái mang đến, làm cho phổi thêm mềm mại, thêm khỏe mạnh để đủ sức mà chống lại được bệnh ho, nên dù cứng phổi, bệnh h r phổi

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, trước cửa hiệu Đồ-đa và hồ Hoan-kiếm trong sang

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

KÍNH KIỂU MỚI

Thứ Kính này đeo vướng tai, trông xinh đẹp, chắt kim trong

Gọng vàng	8$00 cả cuộc.
Gọng bạch kim.	9.50 —
Mài là Cam ra đen	

Bán tại:

TONG-YUNE-TAI

49, Phố Hàng Ngang — HANOI

Hàng mới — Giá cực rẻ !

Bản-hiệu vừa nhận được nhiều thứ satin, faille, cachemire, kim-ngân-đoạn đa Mông-tư cùng nhiều thứ vóc nhiều thứ tốt mà bán giá cực rẻ để chiêu hàng. Vậy ngài nào muốn dùng thứ gì xin mời lại mua ngay kẻo hết hàng đẹp.

Các thứ laine may complets và pardessus, imperméable soie để may áo đi mưa, có nhiều mùi rất nhã, xin các ngài chiếu-cố cho.

Kính cáo

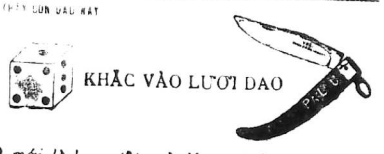
NAM-THỊNH, Tailleur

SOIERIES NOUVEAUTÉS

6, Rue des Cantonnais, Hanoi

2016

CÓ BÁN DAO MẠT

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACHOD Frères & Cie LYON

2000

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ. Hanoi

號八廿牌門橋浦行內河京東

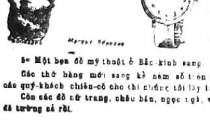
Chúng tôi kính trình các quý khách biết cho rằng nay chúng tôi mới có sang :

1° Một bọn đồ ngà rất sắc sảo như là quả cầu chạm rỗng, vòng, điếu tẩu thuốc lá, đũa, vân vân.

2° Một bọn nhiều kiểu đồ các thứ mặt, mặt đen, mặt trắng, mặt vàng, mặt nhãi là cây, vân vân. Lại có cả nữa kính gọng bằng vàng đi cùng học vàng, gọng đồi mồi, vân vân. Quí khách đến hỏi mà đeo những mẫu kính này thì hợp phép vệ sinh lắm lắm.

3° Một bọn đồng-hồ quả-quít đeo tay, đồng-hồ treo tường, đồng-hồ báo thức, đồng hồ cầm-cầm, vân vân.

4° Một bọn chiêu sứ đèn sứ, lọ sứ, bát sứ, bộ sứ để thủy-tiên hay là bầy cảnh cũng được và tứ bình vân vân.

5° Một bọn đồ mỹ thuật ở Bắc kinh sang.

Các thứ hàng mới sang kể năm sắc trên này chúng tôi xin bán hạ giá, mong cậy các quý-khách chiếu-cố cho thì chúng tôi lấy làm vinh hạnh lắm lắm.

Còn các đồ cổ trang, châu báu, ngọc ngà, vòng chỉ khâu, cả chắc các quí-khách cũng đã tường cả rồi.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA

Phố Hàng Bồ, số nhà 28. Hanoi.

2023

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

NĂM THỨ MƯỜI MỘT — SỐ THỨ 1793 MỖI SỐ : 0$02 NGÀY THỨ BA 18 MARS 1925

Trung Bắc Tân Văn